

Skatteutskottets betänkande**1982/83:30****om införande av lokala samhällsmyndigheter****Motionen**

1982/83:872 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär utredning om möjligheterna att omorganisera lokala skattemyndigheterna till "lokala samhällsmyndigheter" med den inriktning som angivits i motionen,

2. att riksdagen hos regeringen begär utredning om möjligheterna att överföra registrering av firmor och handelsbolag till den "lokala samhällsmyndigheten",

3. att riksdagen hos regeringen begär utredning om möjligheterna att överföra registrering av aktiebolag och därtill hörande ärenden till den "lokala samhällsmyndigheten",

4. att riksdagen hos regeringen begär utredning om möjligheterna att överföra mervärdeskatteenheternas vid länsstyrelserna handläggning av mervärdeskatteärenden till den "lokala samhällsmyndigheten",

5. att riksdagen hos regeringen begär utredning om möjligheterna att överföra handläggningen av punktskatteärenden till den "lokala samhällsmyndigheten",

6. att riksdagen hos regeringen begär förslag om överförande av handläggningen av arbetsgivaravgifterna till "lokala samhällsmyndigheten".

Gällande bestämmelser

De lokala skattemyndigheterna verkställer mantalsskrivning, upprättar allmän röstlängd, tar befattning med taxeringsarbete samt debitering och uppbörd av skatt m. m., bestämmer pensionsgrundande inkomst samt utövar kontroll över att viss uppgiftskyldighet inom den allmänna försäkringen fullgörs. Den lokala skattemyndighetens verksamhetsområde är fogderiet.

Ett handelsregister förs hos varje länsstyrelse. Handelsregistret upptar enskilda näringsidkare och handelsbolag samt ideella föreningar eller stiftelser som idkar näring. Även enkelt bolag får införas i handelsregistret. Enligt handelsregisterlagen (1974:157) registreras enskilda näringsidkare och handelsbolag hos länsstyrelsen i det län där verksamheten drivs eller, om verksamheten drivs inom flera län, i det län där huvudkontoret är inrättat. Ideell förening och stiftelse registreras hos länsstyrelsen i det län där styrelsen har sitt säte.

Registrering av aktiebolag ombesörjs av patent- och registreringsverkets bolagsbyrå som sedan 1980 är lokaliserad till Sundsvall. Hos bolagsbyrån handläggs även ärenden angående ändringar i registrerade aktiebolag, firmaprövning, mottagande och granskande av räkenskapshandlingar m. m. samt registrering av utländska företagsfilialer. Uppgifterna regleras i huvudsak i aktiebolagslagen (1975:1385).

Frågor om mervärdeskatt handläggs inom länsstyrelsernas mervärdeskatt-teenheter, som har till uppgift att föra register över mervärdeskattskyldiga samt ombesörja uppbörd och kontroll av skatten. Riksskatteverket är tillsynsmyndighet i fråga om mervärdeskatt.

För flertalet speciella indirekta skatter och avgifter (s. k. punktskatter) är riksskatteverket beskattningsmyndighet.

Arbetsgivaravgifterna administreras av avgiftsbyrån på riksförsäkringsverket i Stockholm.

Yttrande från annat utskott

Civilutskottet har avgett yttrande över motionen (CU 1982/83:3y). Yttrandet är fogat som bilaga till betänkandet.

Utskottet

I motionen föreslås en utredning som syftar till att i varje kommun eller fogderi inrätta en "lokal samhällsmyndighet" bestående av den nuvarande lokala skattemyndigheten, erforderliga delar av avgiftsbyrån inom riksförsäkringsverket, mervärdeskatt- och handelsregisterenheter inom länsstyrelserna, bolagsbyrån inom patent- och registreringsverket samt punktskattesektionerna inom riksskatteverket m. fl. lämpliga myndigheter och myndighetsenheter. Till att börja med bör – menar motionärerna – handläggningen av arbetsgivaravgifterna överföras till de lokala skattemyndigheterna. En sådan decentralisering skulle enligt deras uppfattning skapa nära och obyråkratiska kontakter mellan företagen och myndigheterna och bidra till ökad effektivitet.

Civilutskottet har avstyrkt bifall till motionen med hänvisning till att bl. a. frågor rörande de offentliga myndigheternas organisation, struktur och verksamhet är föremål för regeringens uppmärksamhet. Civilutskottet utgår från att vid kommande överväganden, bl. a. inom regeringskansliet om decentralisering m. m., olika uppslag kommer att prövas utan att riksdagen begär en särskild utredning angående vissa delar av den offentliga verksamheten.

Skatteutskottet instämmer i motionens syfte som är att skapa en förvaltningsorganisation inom skatte-, socialförsäkrings- och registreringsområdet för de skatte- och avgiftsskyldiga som kan ge mera service och fungera med mindre krångel och byråkrati än det nuvarande systemet. Med

anledning av vad civilutskottet anfört om den prövning av frågan som pågår i regeringskansliet – och utskottet förutsätter att även det aktuella förslaget prövas – avstyrker skatteutskottet motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1982/83:872.

Stockholm den 15 mars, 1983

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Rune Carlstein (s), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Björn Molin (fp), Anita Johansson (s)*, Anna Lindh (s), Ewy Möller (m) och Erkki Tammenoksa (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Civilutskottets yttrande

1982/83:3 y

om inrättande av lokala samhällsmyndigheter

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har berett civilutskottet tillfälle att senast den 8 mars 1983 avge yttrande över motion 1982/83:872 (c).

En bättre utformning av den statliga administrationen än f. n. vore enligt motionärerna bl. a. att decentralisera administrationen genom att inrätta s. k. lokala samhällsmyndigheter. Dessa myndigheter borde bestå av den nuvarande lokala skattemyndigheten, erforderliga delar av avgiftsbyrån inom riksförsäkringsverket, mervärdeskatte- och handelsregisterenheterna inom länsstyrelserna, bolagsbyrån inom patent- och registreringsverket samt punktskattesektionerna inom riksskatteverket m. fl. lämpliga myndigheter och enheter.

Såvitt motionen berör civilutskottets beredningsområde hemställs att riksdagen hos regeringen begär att en utredning görs om möjligheterna att omorganisera lokala skattemyndigheterna till lokala samhällsmyndigheter samt att en utredning görs om möjligheterna att till de förordade samhällsmyndigheterna överföra ärenden om registrering av firmor och handelsbolag samt handläggning av mervärdeskatteärenden.

Civilutskottet avger följande yttrande.

Utskottet har tidigare (CU 1981/82:40) behandlat en motion (c) med i sak samma förslag som det nu föreliggande. Därvid anförde utskottet att den regionala skatteadministrationen hade omorganiserats framför allt under 1970-talet. Det kunde enligt utskottets uppfattning finnas vissa fördelar med en sammanhållen organisation inom ramen för lokala samhällsmyndigheter. Utskottet var emellertid inte övertygat om att dessa fördelar uppvägs de nackdelar i form av splittrade resurser som skulle bli följden av att de förordade samhällsmyndigheterna inrättades. Utskottet, som avstyrkte motionen, utgick från att regeringen fortlöpande följde frågan om omorganisationen av skatteförvaltningen och den därmed sammanhängande kontrollverksamheten m. m.

Utskottet vill nu tillägga följande. I årets budgetproposition (bil. 2 s. 5–11) finns ett avsnitt om den offentliga sektorns service och förhållande till medborgarna. Civilministern anför där att arbetet med att vidareutveckla samhällsförvaltningens service och förhållande till medborgarna måste bedrivas med huvudinriktningen att bl. a. finna nya vägar för att decentralisera beslutsfunktioner. Vidare anføres att överväganden bör göras för att få underlag för ställningstaganden om kompletterande regler för myndighetenas service till medborgarna behövs. Slutligen tas i detta sammanhang upp

länsstyrelsernas roll som samordnande organ i länen. Därvid anføres att en decentralisering av uppgifter till regionala och lokala organ kan underlätta en god kontakt mellan medborgarna och förvaltningen.

Utskottet konstaterar mot bakgrund av det ovan anförda att frågorna om de offentliga myndigheternas organisation, struktur och verksamhet uppmärksammas av den nya regeringen. Utskottet har emellertid inte genom motionen eller eljest övertygats om att en utredning bör göras som tar sikte på just en sådan organisation som den motionärerna beskriver. Utskottet utgår från att i kommande överväganden, bl. a. inom regeringens kansli, avseende decentralisering m. m. olika uppslag prövas utan någon riksdagens begäran om särskild utredning avseende vissa delar av den offentliga verksamheten. Från de utgångspunkter civilutskottet har att beakta finner utskottet inte tillräcklig anledning föreligga att föreslå skatteutskottet att tillstyrka motion 872 (c).

Stockholm den 3 mars 1983

På civilutskottets vägnar
KJELL A. MATTSSON

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Oskar Lindkvist (s), Thure Jadestig (s), Knut Billing (m), Magnus Persson (s), Ivar Nordberg (s), Bertil Danielsson (m), Birgitta Hambræus (c), Per Olof Håkansson (s), Margareta Gard (m), Kerstin Ekman (fp), Tore Claeson (vpk), Margareta Palmqvist (s), Erik Olsson (m) och Rune Evensson (s).

Avvikande mening

Kjell A. Mattsson och Birgitta Hambræus (båda c) anser att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar "Utskottet konstaterar" och slutar "motion 872 (c)" bort lyda:

Utskottet anser att de överväganden som civilministern enligt ovan hänvisat till bör omfatta även de förslag som förts fram i motionen. För att säkra att så sker bör skatteutskottet med anledning av motionen som sin mening ge regeringen detta till känna.

